

Priročnik za izvajanje modularnega programa
na področju razvoja kompetenc za iskanje zaposlitve
(na podlagi KOMPETENČNEGA PROFILA ZA ISKANJE ZAPOSLOTITVE - KPIZ)

Kratka delavnica ORIENTACIJA V OKOLJU

Priročnik za izvajanje delavnice za razvoj kompetence »Orientacija v okolju«
Jasna Kovač | Ljubljana, april 2013

Vsebina

1. Kompetenca orientacija v okolju	3
2. Predstavitev delavnice	4
3. Vsebina delavnice	5
4. Podrobnejši opis vsebine delavnice	5
4.1 Sprejem udeležencev	5
4.2 Pričakovanja	5
4.3 Trg dela	6
4.4 Iskanje zaposlitve na odprtem trgu dela	7
4.5 Iskanje zaposlitve na skriteм trgu dela	10
4.6 Uporaba interneta pri iskanju zaposlitve	19
4.7 Zaključek	23
5. Viri	23
6. Priloge	24

1. Kompetenca orientacija v okolju

Seznanjen je z razmerami in zakonitostmi trga dela. Prepozna, kakšne informacije potrebuje, zna jih poiskati, obdelati in ustrezno uporabiti. Pozna sodobno tehnologijo ter računalniške in komunikacijske vire. Uspešno spleta socialna omrežja in jih koristno uporablja za doseganje svojih ciljev.

Stopnja razvitosti	Opis stopnje razvitosti
Odlično razvita	Redno spremlja dogajanja na trgu dela in jih je celo sposoben predvideti. Pozna in dejavno uporablja več virov informacij. Zelo spreten je pri uporabi IKT. Ima zelo široko socialno mrežo, jo vzdržuje in tudi načrtno širi.
Dobro razvita	Po navadi spremlja dogajanja na trgu dela ter pozna njegove razmere in zakonitosti. Pozna in uporablja večino virov informacij, uporablja IKT. Ima razmeroma široko socialno mrežo, ki jo vzdržuje in širi nenačrtno.
Srednje razvita	Neredno ali občasno spremlja razmere na trgu dela. Pozna standardne kanale za iskanje zaposlitve, slabo pozna vire informacij. Redko ali s težavo uporablja IKT. Njegova socialna mreža je ozka, ki jo vzdržuje, vendar je ne širi.
Malo razvita	Trg dela pozna slabo. Ne zna in ne trudi se pridobivati informacij o trgu dela. Pri iskanju dela ne uporablja IKT. Njegova socialna mreža je ozka, je ne vzdržuje niti ne širi.

2. Predstavitev delavnice

Namen	Razvijanje kompetence »orientacija v okolju«
Cilji	Namen delavnice
Metoda	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavitev obravnavanih tem. • Individualno delo udeležencev.
Kratek opis vsebine	Udeleženci se seznanijo z zakonitostmi trga dela, načini iskanja prostih delovnih mest na odprtem in skritem trgu dela, mreženjem in načini iskanja zaposlitve s pomočjo interneta.
Trajanje	Okvirno 2 uri 30 minut
Ciljna skupina	<p>Brezposelne osebe s potrebo po razvijanju kompetence orientacija v okolju, predvsem osebe,</p> <ul style="list-style-type: none"> • z osnovnim znanjem uporabe interneta, • ki želijo pri iskanju zaposlitve uporabljati internet. <p>Prednost pri vključitvi imajo brezposelni, katerih kompetenca je malo do vključno srednje razvita (ocena 1 in 2 na štiristopenjski lestvici).</p>
Število udeležencev	od 8 do 12
Prostor in oprema	<ul style="list-style-type: none"> • Svetel in zračen prostor z okni, ki omogoča mirno in nemoteno delo za majhno skupino. • Prostor je v stavbi, ki udeležencem omogoča uporabo toaletnih prostorov. • Vsaj 15 udobnih stolov in nekaj miz. • Računalnik z internetno povezavo in delujočimi zvočniki. Na računalniku mora biti omogočeno predvajanje YouTube posnetkov. • Tabla Flipchart.
Pripomočki	<ul style="list-style-type: none"> • Različna pisala (barvice, flomastri, voščenske); • papir A4 in A3; • predvajalnik glasbe.
Izvajalci	Ustrezno usposobljeni karierni svetovalci

3. Vsebina delavnice

	Vsebina	Metoda	Pripomočki	Trajanje
1.	Sprejem udeležencev	Nagovor, neformalni pogovor		10 min
2.	Pričakovanja	Pogovor	Papir, pisala	10 min
3.	Trg dela	Razlaga, samostojno delo	Barvni papir, pisala	20 min
4.	Iskanje zaposlitve na odprtem trgu dela	Razlaga, samostojno delo	Barvni papir, pisala	40 min
Odmor				15 min
5.	Iskanje zaposlitve na skritem trgu dela Mreženje	Razlaga, samostojno delo	Barvni papir, pisala	60 min
6.	Uporaba interneta	Razlaga, samostojno delo	Barvni papir, pisala	30 min
7.	Povratne informacije Zaključna diskusija	Uresničitev pričakovanj Udeleženci na prazen list papirja napišejo utrinke na delavnico.	Papir, pisala	10 min

4. Podrobnejši opis vsebine delavnice

4.1 Sprejem udeležencev

Prioriteta	A
Čas trajanja	od 5 do 10 minut
Cilji	<ul style="list-style-type: none"> Vzpostavitev prijetne klime. Zagotoviti dobro počutje, občutek varnosti.
Metode	Nagovor
Pripomočki	–

4.2 Pričakovanja

Prioriteta	A
Čas trajanja	15 minut
Cilji	<ul style="list-style-type: none"> Pogovor o pričakovanjih glede delavnice. Predstavitev vsebine delavnice. Razjasnitev nejasnosti.
Metode	Pogovor (različica a) Risanje simbolov in pogovor (različica b)
Pripomočki	Flipchart, pisala

VSEBINA

Ko udeleženci povedo, kaj pričakujejo od delavnice, jih to motivira in začutijo soodgovornost za uspeh delavnice.

Vajo lahko izpeljemo v dveh različicah:

- a)** udeleženci povedo, kaj pričakujejo, moderator pričakovanja napiše na flipchart;
- b)** udeleženci (tudi moderator) s sliko – simbolom narišejo, kaj pričakujejo od delavnice.

Ker bomo ta flipchart potrebovali ob zaključku delavnice, zraven simbola zapišejo še svoje ime. Obrazložijo pomen simbola.

Ko imamo zbrana vsa pričakovanja, izkoristimo priložnost, da udeležencem povemo, katera pričakovanja bomo lahko izpolnili – na kratko podamo vsebino delavnice.

Flipchart shranimo za nadaljnjo uporabo.

4.3 Trg dela

Prioriteta	A
Čas trajanja	30 minut
Cilji	<p>Predstavitev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • značilnosti trga dela, • virov informacij o trgu dela. <p>Praktična vaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pregled aktualnega stanja na trgu dela in statističnih podatkov glede poklica/izobrazbe, ki jih zanima; • eSvetovanje; • kaj naj delam – možnosti zaposlovanja.
Metode	Razlaga, samostojno delo
Pripomočki	Računalniki s povezavo na internet, barvni papir, pisala

IZHODIŠČA

Na trgu dela se srečujejo iskalci zaposlitve z znanji, veščinami in delovnimi izkušnjami ter delodajalci, ki iščejo kandidate za prosta delovna mesta. Odprti trg dela je sestavljen iz javno objavljenih prostih delovnih mest, na katere podjetja in organizacije pričakujejo prijavo kandidatov. Skriti trg dela pa je sestavljen iz prostih delovnih mest, ki še niso objavljena.

VIRI INFORMACIJ O TRGU DELA:

- Statistični urad RS: www.stat.si
- Zavod RS za zaposlovanje: www.ess.gov.si/trg_dela
- eSvetovanje: <https://esvetovanje.ess.gov.si/>
- Urad za makroekonomske analize in razvoj: www.umar.gov.si

- Gospodarska zbornica Slovenije: www.gzs.si/slo/skupne_naloge
- European Commission, Employment, Social Affairs and Equal Opportunities: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>

VAJA

1. Pregled aktualnega stanja na trgu dela

Pregled aktualnih informacij o trgu dela na spletni strani www.ess.gov.si

Vsak udeleženec samostojno uporabi iskalnik prostih delovnih mest na spletni strani in poišče sebi zanimive oglase za prosta delovna mesta.

2. Pregled statističnih podatkov o poklicu ali izobrazbi, ki jih zanima (na eSvetovanju; Kaj naj delam – Možnosti zaposlovanja).

Pregled gibanj povpraševanja po določenem poklicu ali izobrazbi v preteklih treh letih.

Iskanje povezav med poklicem in izobrazbo. (Za katere poklice so delodajalci navajali kot pogoj vašo izobrazbo, oziroma, kateri različni nazivi izobrazbe so ustrezali konkretnemu poklicu, ki vas zanima.) Vsak udeleženec samostojno uporabi iskalnik na eSvetovanju za pregled gibanj povpraševanja po poklicu/izobrazbi. Nato uporabi iskalnik povezav med poklici in izobrazbo.

4.4 Iskanje zaposlitve na odprtem trgu dela

Prioriteta	A
Čas trajanja	30 minut
Cilji	<p>Predstavitev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • različnih načinov iskanja zaposlitve na odprtem trgu dela. <p>Praktična vaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iskanje prostih delovnih mest na odprtem trgu dela s pomočjo različnih iskalnikov.
Metode	Razlaga, samostojno delo
Pripomočki	Računalniki s povezavo na internet, tiskani časopisi z objavami prostih delovnih mest

IZHODIŠČA

Kje in kako iskati zaposlitev na odprtem trgu dela?

Preden začnete z iskanjem objavljenih prostih delovnih mest, je dobro vedeti naslednje stvari:

- Nazivi delovnih mest so včasih zavajajoči. Preberite opis delovnih nalog in postavljene zahteve delodajalcev, da ne zamudite kakšne primerne zaposlitve.
- Prosta delovna mesta niso vedno objavljena pod naslovom ali stranjo, kjer jih pričakujete.

- Poglejte, kateri delodajalci objavljajo za vas primerna delovna mesta, in poiščite njihove tekmece oziroma delodajalce iz podobne dejavnosti. Ta seznam uporabite, ko želite raziskati skriti trg dela.
- Redno spremljajte objave delovnih mest ter roke za oddajo prijav in življenjepisov.

Osnovni iskalni kriterij predstavljajo vaši zaposlitveni cilji, ki so vezani na poklic oziroma delovno mesto. Po potrebi uporabite tudi nazive sorodnih poklicev, ki jih poznate oziroma ste jih odkrili s pomočjo opisov poklicev.

Vaš seznam potencialnih delovnih mest lahko razširite tudi tako, da pregledujete različne objave, ki mogoče na prvi pogled niti niso zanimive za vas. Ob podrobnejši analizi zahtev, ki jih delodajalci postavljajo za potencialne kandidate, lahko razberete, da bi bilo smiselno to delovno mesto oziroma poklic dodatno raziskati.

Možni viri iskanja delovnih mest na odprtem trgu dela so: **objave Zavoda RS za zaposlovanje, časopisi, agencije za zaposlovanje, internet:**

a) Zavod RS za zaposlovanje

Na spletnih straneh Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (www.ess.gov.si), Portala za iskalce zaposlitve (www.poiscidelo.si) in v prostorih območnih služb lahko pregledate aktualna prosta delovna mesta ter preverite, kakšno je povpraševanje po posameznem poklicu in izobrazbi. Za prejemanje informacij o prostih delovnih mestih, ki jih objavlja Zavod RS za zaposlovanje, lahko uporabite tudi storitve Naročanje na prosta delovna mesta prek RSS novic ali poizvedujete po prostih delovnih mestih prek mobilno-telekomunikacijskih naprav z vstopom na spletni naslov <http://m.ess.gov.si/>.

b) Agencije za zaposlovanje in zaposlitveni portali

Agencije za zaposlovanje nudijo iskalcem zaposlitve vpis v bazo iskalcev, svetovalne razgovore in iskanje zaposlitve. Po navadi agencije za svoje naročnike (delodajalce) kandidate, ki so najprimernejši, tudi zaposlijo, to pomeni, da ima oseba sklenjeno pogodbo o delovnem razmerju z agencijo in od nje tudi prejema plačo, svoje delo pa opravlja pri naročniku (delodajalcu), ki ima z agencijo sklenjeno pogodbo o posredovanju delavcev. Agencija lahko za naročnika opravi samo predhodni izbor kandidatov in najprimernejše napoti na razgovor k naročniku. Če pride do zaposlitve, je oseba zaposlena neposredno pri naročniku.

Zaposlitvene agencije:

- Adecco: www.adecco.si
- Atama: www.atama.si
- Axent: www.axent.si
- Hill International: www.hill-int.si
- Ki interim: www.interim.si
- Kadis: <http://sl.kadis.si/domov>
- M Servis: www.mservis.si
- Manpower: www.manpower.si
- Posavc: www.posavc.si
- Profil: www.profil.si

- Trenkwalder: www.trenkwalder.si
- Trummer: www.trummer.eu

c) Časopisi

V časopisih najdete veliko oglasov prostih delovnih mest. Preglejte jih, da dobite splošen občutek, po kakšnih kadrh delodajalci vse povprašujejo. Pozorni bodite tudi na članke o organizacijah, ki veliko zaposlujejo. Tudi če trenutno ne iščejo na vašem področju, ki vas zanima, pa so lahko to organizacije, ki se širijo in bodo v prihodnje zaposlovale tudi druge profile kadrov.

Delo: <http://zaposlitev.delo.si/>

Dnevnik: <https://www.dnevnik.si/posel/zaposl>

Lokalni časopisi

d) Zaposlitveni portali

Prosta delovna mesta in druge koristne napotke o iskanju zaposlitve si lahko pogledate tudi na zaposlitvenih portalih:

- Dela.si: www.dela.si
- Moje delo: www.mojedelo.com
- Moja zaposlitev: www.mojazaposlitev.si
- Zaposlitev.net: www.zaposlitev.net/delo.php
- Zaposlitev.ws: <http://zaposlitev.ws/delo>

e) E-uprave

<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/>

f) Podjetja, za katere se zanimate

Če vas zanimajo objave prostih delovnih mest evropskih delodajalcev, ki želijo zaposliti tujce, obiščite spletno stran Eures <http://ec.europa.eu/eures/>.

Prosta delovna mesta evropskih delodajalcev lahko najdete tudi na spletnih straneh tujih zaposlitvenih portalov in agencij:

- www.monster.com
- www.the-network.com
- www.careerbuilder.com
- www.cercolavoro.com (Italija)
- www.stepstone.com
(Belgija, Danska, Nemčija, Francija, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska)
- www.totaljobs.com (Velika Britanija)
- www.cvonline.com/ (Estonija, Latvija, Litva)
- www.headHunter.ru (Rusija)
- www.posao.hr (Hrvaška)
- www.jobs.pl (Poljska)
- www.jobs.ie (Irska)
- www.insankaynaklari.com (Turčija)
- www.cyprusjobs.com (Ciper)

Pomanjkljivosti kandidiranja na objavljena prosta delovna mesta:

- isto objavo vidi več iskalcev zaposlitve, zato morate pričakovati veliko konkurenco;
- od vseh objav prostih delovnih mest je le še dobra četrtina nezasedena, zato se ne ustavite tukaj, temveč odkrijte skriti trg dela.

VAJA

Udeleženci samostojno preiščejo vse vire informacij o prostih delovnih mestih na odprtem trgu dela.

4.5 Iskanje zaposlitve na skitem trgu dela

Prioriteta	A
Čas trajanja	30 minut
Cilji	<p>Predstavitev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • različnih načinov iskanja zaposlitve na skitem trgu dela. <p>Praktična vaja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razvijanje mreže poznanstev in ali • neposredni stik z delodajalcem in ali • priprava na zaposlitveni sejem.
Metode	Razlaga, samostojno delo
Pripomočki	Računalniki s povezavo na internet, barvni papir, pisala

IZHODIŠČA

Kje in kako iskati zaposlitev na skitem trgu dela?

Skriti trg dela ne pomeni nič drugega kot to, da so tu vsa prosta delovna mesta, ki jih še niste odkrili. Približno tri četrtine delovnih mest se zapolni še pred objavo prostega delovnega mesta, torej na skitem trgu dela. To pomeni, da so izbrani kandidati slišali o možnostih zaposlitve od nekoga drugega, so neposredno poiskali delodajalce oziroma so na drug način pridobili informacijo o delovnem mestu že pred objavo.

Glede na podatke Zavoda RS za zaposlovanje se je v letih 2010 in 2011 skoraj 70 odstotkov delodajalcev odločilo, da pri iskanju ustreznih kandidatov za prosta delovna mesta ne želijo sodelovanja z Zavodom. Vendar imajo tudi znotraj preostalih 30 odstotkov delodajalci včasih že svoje potencialne kandidate in ni nujno, da je izbranega kandidata napotil Zavod.

Zakaj se toliko delovnih mest zapolni že pred objavo prostega delovnega mesta?

Eden od razlogov je nedvomno, da imajo delodajalci dovolj kandidatov že brez objave. Drug pomemben razlog pa je, da zaposlitev nekoga, ki ga delodajalec že pozna (ker je pri njem opravljal prakso, ker ga je priporočil nekdo, ki mu zaupa, ker se je za zaposlitev zanimal in se je uspel učinkovito predstaviti, še preden je bilo delovno mesto objavljeno), zanj pomeni nekaj skrbi manj.

Obstaja kar nekaj načinov, ki vam pomagajo odkriti zaposlitvene možnosti na skritem trgu dela:

1. mreženje,
2. neposredni stik,
3. zaposlitveni sejmi,
4. drugi viri.

4.5.1 Mreženje

Mreženje je ena od najučinkovitejših metod za vstop na skriti trg dela, ki vam pomaga priti v stik s potencialnimi delodajalci prek prijateljev, sorodnikov, sodelavcev in vseh drugih ljudi.

Da bo vstop na skriti trg dela učinkovit, pa je treba načrtno pristopiti k vzpostavljanju stikov z ljudmi, ki imajo informacije o zaposlitvenih možnostih, poklicih, dejavnostih in delodajalcih ali vas lahko povežejo z ljudmi, ki imajo te informacije.

Cilji mreženja so:

- širiti seznam ljudi, ki vam lahko posredujejo informacije, ki vodijo do zaposlitve;
- seznaniti ljudi, da iščete zaposlitev;
- odkriti skriti trg dela – tista delovna mesta, ki se še ne oglašujejo;
- povečati svoje znanje o industriji, organizacijah, poklicih, delodajalcih;
- pridobiti dodatne informacije o selekcijskih postopkih.

Mreženje je nekaj, kar počnemo vsakodnevno, pa se tega niti ne zavedamo. Na primer: Vesna in Sašo sta se preselila. Potrebujeta novega splošnega zdravnika. Vesna preveri pri svojih sodelavcih, Sašo pri sosedih, ali lahko kdo priporoči dobrega zdravnika. Mreženje v procesu iskanja zaposlitve je podobno, vendar zahteva bolj sistematičen pristop, več organizacije, časa in vloženega truda, da dosežete najvišjo mogočo korist. Na primer: Jaka zasledi objavo oglasa podjetja, v katerem si želi delati. Ker je eden od njegovih znancev tam že dolgo zaposlen, z njim naveže stik. Povpraša ga, kakšnega sodelavca išče podjetje in si z informacijami pomaga pri pripravi prijave.

Pri mreženju v procesu iskanja ne prosite za zaposlitev, ampak vzpostavljajte stike z ljudmi, zato da pridobite informacije, nasvet, njihove izkušnje in imena drugih ljudi. Na primer: Sprašujte o organizacijah, ki so pred kratkim pridobile nove stranke, posel. Preverjajte, ali se bo kdo upokojil. Povprašajte, katere značilnosti iščejo delodajalci pri kandidatih z nekega področja. Pozanimajte se, na kakšen način so se drugi uspeli zaposliti. Kakšen bi bil njihov naslednji korak, če bi bili na vašem mestu.

Kako razvijete svojo mrežo?

V procesu razvijanja mreže boste ugotovili, da lahko en stik vodi do veliko drugih. Prav zato je mreženje pomemben element v procesu iskanja zaposlitve.

1. Identificirajte mrežo

Razmislite in zapišite, koga vse bi lahko vključili v svojo mrežo: prijatelje, družino, nekdanje sošolce, predavatelje, prejšnje delodajalce in sodelavce, druge brezposelne, sosede, znance idr. Ni nujno, da so to ljudje, ki jih dobro poznate, temveč ljudje, ki vam lahko ponudijo uporabne informacije.

Na seznam sproti dodajte ljudi, ki vam jih priporočijo oziroma jih na novo spoznate.

Kadar je le možno, se udeležujte socialnih srečanj, konferenc, dogodkov, prireditev. Včlanite se v strokovna združenja z vašega področja. Pristopite tudi k ljudem, ki jih ne poznate. To sicer zahteva več poguma in priprave, vendar pa lahko s tem veliko pridobite.

2. Pripravite se

Pripravite kratko predstavitev o sebi, izobrazbi in izkušnjah, glavnih prednostih. Kakšna zaposlitev vas zanima? Koliko časa potrebujete za razgovor? Kaj iščete – čas, informacijo, nasvet, druge kontaktne osebe, priporočilo? Dobra samoocena vam bo pomagala pri pripravi svoje predstavitve. Hkrati pa boste lažje presodili, kdaj je neka informacija za vas uporabna.

Primer kratke predstavitve pri uporabi telefona

Dober dan. Moje ime je Klemen Juh. Vaše ime sem dobil od g. Petra Horvata. Po izobrazbi sem grafični tehnik in raziskujem različne zaposlitvene možnosti. Zanima me tudi poklic grafičnega operaterja. Imam delovne izkušnje s pripravo in oblikovanjem tiskovin ter spletnih strani. Uporabljam programe za oblikovanje in grafiko InDesign ter Photoshop.

Kličem, da bi preveril, ali bi mi bili pripravljene posvetiti 15, 20 minut vašega časa, da vam postavim nekaj informativnih vprašanj v zvezi s tem in povprašam za nasvet, kako naj pristopim k iskanju zaposlitve na tem področju.

Pripravljene bodite na različne odzive:

- »Ja, seveda lahko zdaj. Kar vprašajte.« – Pomembno je, da ste se predhodno pripravili na razgovor. Ob vsakem stiku imejte ob sebi zapisana vprašanja, ki vas zanimajo.
- »Trenutno nimam časa.« – Poskušajte se dogovoriti za drug termin. Preverite tudi, na kakšen način bi osebi ustrezalo, da nadaljujeta razgovor: po telefonu, elektronski pošti, osebno.
- »Ne, žal mi je.« – Spoštujte odločitev sogovornika. Če je primerno, preverite, ali vam lahko predlaga koga drugega, s katerim bi govorili in preverite, če se pri tem lahko sklicujete na sogovornika. Raziščite področje, poklic in organizacijo, ki vas zanima. Osebe, s katerimi govorite, pričakujejo, da ste zavzeto pristopili k temu procesu in sami naredili predhodno raziskovanje. Slednje vam ponuja okvir za razumevanje tega, kar izveste med mreženjem.

Pripravite si prednostni seznam: koga je smiselno kontaktirati najprej, koga pozneje.

Pripravite približen scenarij. Kakšen je najboljši način, da kontaktirate posamezno osebo: osebno, po telefonu, elektronski pošti. Hkrati razmislite, kaj je tisto, kar upate, da boste dobili od stika, npr. novo ime, informacije o delovnem mestu. Ali lahko ta oseba naredi za vas prvi stik z nekom drugim? Zapišite vprašanja, ki jih želite postaviti.

3. Kontaktiranje

- Lažje vam bo, če kontaktirate najprej tiste bolj znane s seznama in nato tudi druge.
- Uporabite svojo predstavitev iz priprave. Povejte tudi, zakaj se obračate nanje, kdo jih je priporočil.
- Vedno bodite pripravljene na podrobnejša vprašanja sogovornika o vas.
- Za vsak primer pripravite življenjepis. Lahko da bi kdo želel dodatne informacije o vas ali pa vam lahko predlagajo, kako ga izboljšati.
- Vprašajte, ali lahko uporabite njihovo ime, ko mrežite naprej.
- Pokažite, da cenite informacijo in mnenje.
- Bodite prijazni, nasmejani, kažite zanimanje. Dobro poslušajte. Glejte v oči. Vi ste tisti, ki vodite razgovor.
- Držite se dogovorjenega časa.
- Sproti si zapisujte imena, naslove, telefone, pridobljene informacije, datume stika, datume za vzdrževanje stika.
- Mogoče se boste morali siliti, da naredite prvih nekaj klicev, sčasoma pa bo to postalo lažje.

4. Ohranjajte stike

- Pokličite in se zahvalite za pomoč ali zahvalo pošljite po elektronski pošti.
- Večkrat pokličite nazaj in jih informirajte o svojem napredku. Na ta način se bodo hitreje spomnili na vas, ko bodo dobili kakšno koristno informacijo.

Imate pomisleke?

Veliko ljudi ima težave pri uporabi mreženja kot načina iskanja zaposlitve. Najpogostejši pomisleki:

»Ne poznam nikogar, ki mi lahko pomaga.«

Ni nujno, da poznate nekoga, ki je zaposlen v točno določeni dejavnosti. Razmišljajte, kdo vam lahko pomaga pri vzpostavljanju novih stikov. Ne zamudite nobene priložnosti, tudi čakalnica pri zdravniku je lahko dober začetek širjenja mreže in pridobivanja informacij.

»Nerodno mi je priznati, da iščem zaposlitev.«

Hitre spremembe na trgu dela postavljajo vedno pogosteje in vedno več ljudi v situacijo iskanja nove zaposlitve. To postaja del našega življenja. Mnogi so že bili v takšni situaciji in se spomnijo, kako je včasih težko. Ljudje so tudi pripravljeni pomagati, če vidijo vašo dejavnost in trud za reševanje situacije.

»Nočem prositi za službo.«

Mreženje ne pomeni prositi za zaposlitev. Pravzaprav niti ni priporočljivo prositi za zaposlitev, ker to res lahko predstavlja obremenitev za druge. Ne dajte jim občutka, da računate, da vam bodo oni uredili zaposlitev, ampak, da jih le prosite za informacije, ki vas vodijo k zaposlitvi. Po navadi ljudje, s katerimi govorite, niti niso potencialni delodajalci, temveč so ljudje, ki potencialne delodajalce poznajo. Če pa se izkaže, da govorite s potencialnim delodajalcem, pa je seveda smiselno spremeniti pristop.

»Nihče ne bo hotel govoriti z mano, ker ne bo imel časa.«

Tudi to je pogost pomislek. Večina ljudi je pripravljena pomagati, če izkažete profesionalni odnos, sprašujete ustrezna vprašanja in se držite dogovorjenega časa.

»Ne bi rad, da ljudje mislijo, da jih izkoriščam.«

Presenečeni boste, kako so ljudje pripravljene pomagati. Že poznejša zahvala pomeni veliko in zadostuje. Lahko se zgodi, da boste v prihodnje tudi sami nekemu ponudili pomoč, informacijo, nasvet idr.

»Iste informacije lahko dobim iz drugih virov: internet, časopisi ...«

Nekatere informacije so vam zagotovo dostopne iz drugih virov. Vendar uspešni iskalci zaposlitve zelo pogosto navajajo, da je bilo ravno mreženje tisto, ki jim je pomagalo do zaposlitve. Zavedajte se tudi prednosti, ki jo pridobite s tem, da lahko uporabite ime nekoga, s komer ste prej kontaktirali. Ne pozabite, da delodajalci raje zaposlijo nekoga, ki so ga tako ali drugače že predhodno imeli možnost spoznati.

»Težko vzpostavim stik z ljudmi.«

Najprej kontaktirajte tiste, ki so vam bolj znani. To je dober način za pridobivanje samozavesti. Ob tem razvijate tudi komunikacijske in medosebne veščine, ki so zelo pomembne za delodajalce in vaše poznejše stike s sodelavci. Vzpostavljajte stika in informativni razgovor lahko vadite tudi skupaj s prijatelji oziroma drugimi osebami, ki so vam blizu.

VAJA

Udeležence vodimo skozi 1., 2. in 3. fazo razvijanja mreže poznanstev:

- identificiranje mreže,
- priprava osebne predstavitve,
- kontaktiranje: igra vlog v paru.

4.5.2 Neposredni stik

Prednost neposrednega pristopa k delodajalcem je, da lahko odkrijete prosta delovna mesta še pred objavo in imate manjšo konkurenco drugih iskalcev zaposlitve.

Seveda ni dovolj, da le pristopite in vprašate: »Ali trenutno zaposlujete?« Neposredno kontaktiranje z delodajalci zahteva veliko načrtovanja, priprave in tudi poguma ter vztrajnosti. Ker lahko na ta način pridete do koristnih informacij, ki vam pomagajo pri iskanju zaposlitve, ali celo dobite informacijo o konkretnem prostem delovnem mestu, podrobneje razmislite o tem pristopu, kaj od vas zahteva in kaj lahko pridobite.

Iskanje in kontaktiranje delodajalcev

Informacije o delodajalcu, za katerega se zanimate ali ponuja zaposlitev, lahko hitro poiščete na internetu.

Kaj preveriti?**a) Finančno stabilnost podjetja**

Portal www.bizi.si vam omogoča pregled poslovanja podjetij, tudi če niste registriran uporabnik. V finančnih časopisih preverite, kaj se je o podjetju pisalo v zadnjem času ali povprašajte zaposlene v tem podjetju.

b) Spletno stran podjetja

Večina podjetij ima svojo predstavitveno spletno stran, na kateri so osnovni podatki o podjetju. Poglejte si spletno stran, preberite predstavitev dejavnosti podjetja, ugotovite, kakšna je vizija podjetja idr.

c) Kulturo podjetja in način napredovanja

O kulturi v podjetju in načinih napredovanja boste največ izvedeli od nekdanjih ali zdajšnjih zaposlenih, zato jih najдите in jih povprašajte. Pomagate si lahko tudi s pregledom zapisov o podjetju na različnih forumih.

Več informacij kot boste pridobili, lažje se boste odločili, ali želite delati v določenem podjetju. Lažje pa se boste pripravili tudi na zaposlitveni razgovor.

Informacije o delodajalcu najdete v poslovnih imenikih, časopisih, zbornikih, javnih objavah in spletnih straneh poklicnih združenj:

- BIZI (poslovni imenik) – www.bizi.si

- GZS (register podjetij) – www.gzs.si/register/iskanje.asp
- GZS (uvozno izvozni direktorij) – www.gzs.si/sloexport/default.asp
- PIRS – www.pirs.si/
- IPIS – www.ipis.si
- Telefonski imenik Slovenije – www.itis.si
- Kompass – www.kompass-on.net

Informacije o podjetjih v tujini najdete na naslednjih spletnih straneh:

- www.vault.com
- www.careerbeam.com
- www.hoovers.com
- Europages – www.europages.com/sl
- WLW – www.wlw.si
- Avstrijske rumene strani – www.gelbeseiten.at
- Švicarski izvozni direktorij – www.osec.ch
- Nemški proizvajalci – www.branchenbuch.com
- Nemška podjetja (FLIX) – www.flix.de
- Nemške rumene strani – www.intersystems.de
- ABC (nizozemski, francoski in belgijski izvozniki) – www.abc-d.nl
- Rumene strani Italija – www.paginegialle.it
- Angleška podjetja – www.inbusiness.co.uk
- Španski proizvajalci – www.icex.es

Kako pristopiti?

Pri neposrednem stiku z delodajalci se obračate nanje v fazi, ko niti ne veste, ali v prihodnje potrebujejo nove zaposlene oziroma kadar ste pridobili informacijo o morebitnem zaposlovanju, npr. prek mreženja, in želite to izkoristiti.

Priprava in vaja bosta povečali vašo uspešnost.

1. Določite področja dela in podjetja, kjer bi želeli delati in potrebujejo kandidate z vašimi kvalifikacijami.
 - S pomočjo člankov, imenikov, strokovnih revij, informacij, ki ste jih dobili s pomočjo mreženja ipd., si pripravite seznam od pet do deset potencialnih delodajalcev. Seveda je lahko seznam tudi daljši, toliko bolje, saj si s tem dodatno povečate možnosti za uspeh.
 - Razmislite, s kom je smiselno govoriti, npr. vodjo oddelka, kadrovikom, mogoče v manjših podjetjih celo z direktorjem. Poskušajte pridobiti ime te osebe s pomočjo mreženja, morebitnih člankov o podjetju, letnih poročil ali s klicem v podjetje, kjer že na centrali preverite, kdo je odgovoren za določen oddelek oziroma je na ustreznem delovnem mestu.
2. Hkrati dobro raziščite dejavnost, delodajalca oziroma podjetje in poklic.
3. Naredite dobro samooceno.
 - Cilj kontaktiranja je prepričati delodajalca, da bi bili dobra pridobitev za njegovo podjetje, za kar pa morate znati povezati svoje prednosti s potrebami delodajalca.
4. Na podlagi samoocene si predhodno pripravite tudi svojo predstavitev:
 - ime, izobrazba, delovne izkušnje, delovno področje oziroma mesto, na katerem se želite zaposliti, vaše zmožnosti, prednosti, namen, s katerim kličete, ipd.

- če kličete delodajalca na podlagi priporočila, uvodni predstavitvi dodajte tudi ime osebe, s katero ste predhodno govorili.
5. Razmislite, kako bi želeli, da teče razgovor, in si pripravite okvirni scenarij.
- Zapišite vprašanja, ki jih boste postavili, da bi dosegli cilj vašega razgovora. V razgovoru vprašanj ne berite, temveč imejte zapis za oporo.
 - Zapišite si tudi vprašanja, ki jih pričakujete, in tudi morebitne odzive kontaktne osebe, ki bi lahko zmanjšali vaš uspeh. Razmislite, kako boste odgovorili oziroma ravnali. Na primer: Trenutno ni dosegljiva. Zakaj pa gre? Ne razpisujemo nobenih delovnih mest. Pošljite prijavo, pa vas bomo že poklicali ipd.
 - Pripravljeni morate biti odgovarjati na takšne komentarje, ne da bi bili nesramni ali da bi vas čisto razorožili. Možni odgovori: Rad/-a bi se pogovoril/-a o zaposlitvenih možnostih v prihodnje. Ali lahko počakam oziroma se dogovorim za poznejši termin. Če se ni mogoče dogovoriti za predstavitveni razgovor, se poskušajte dogovoriti, da jim posredujete ponudbo in življenjepis.
6. Kontaktirajte.
- Namen stika je, da se predstavite, dobite dodatne informacije o podjetju, delovnih mestih in dobite občutek o morebitnih zaposlitvenih možnostih zdaj oziroma v prihodnje.
 - Kontaktirate lahko prek telefona, elektronske pošte ali celo osebno. Lahko najprej pošljete elektronsko pošto s kratko predstavitvijo in vašo namero klica ter čez kakšen teden pokličete.
 - Ne začnite pogovora z vprašanjem, ali trenutno zaposlujejo, temveč pritegnite pozornost s svojimi kvalifikacijami in tem, kar lahko doprinesete organizaciji. Pomagajte si s predhodno pripravljeno predstavitvijo in scenarijem. Omenite tudi približen čas, ki ga potrebujete, in se tega tudi držite.
 - Že med pogovorom si zapisujte pomembne informacije.
 - Pokažite profesionalnost, vljudnost, potrpežljivost, vztrajnost in dobro poslušanje.
 - Zahvalite se za čas in informacije.
7. Beležite stike, pridobljene informacije, ali ste oddali življenjepis ipd.
8. Pošljite zahvalno pismo.
9. Ohranjajte stik in preverjajte delodajalčeve morebitne potrebe po dodatnem kadru. Tudi če v tem trenutku nimajo prostih delovnih mest, še ne pomeni, da jih v prihodnje ne bo.
10. Spoštujte delodajalčevo odločitev, sprejmite zavrnitev in je ne jemljite osebno.

VAJA

Udeležence vodimo do 6. točke vaje neposrednega stika z delodajalcem.

Imate pomisleke?

Veliko ljudem ta pristop ni blizu, zato ga ne uporabljajo. Bojijo se, da bodo preveč vsiljivi in si morebiti pokvarili možnosti v prihodnje ali se bodo zelo slabo počutili, če bodo zavrnjeni, kar res ni prijetno. Določena mera previdnosti je vsekakor primerna: spoštujte delodajalce, njihove odločitve in čas. Hkrati pa imejte v mislih, da imate tudi vi nekaj, kar oni morebiti potrebujejo, in so zato pripravljene posvetiti nekaj minut razgovoru z vami.

Kaj se lahko zgodi v najslabšem primeru, ko neposredno kontaktirate delodajalce? Lahko se zgodi, da ne želijo govoriti z vami, vas na hitro odpravijo in vam takoj rečejo ne.

Kaj dobrega se lahko zgodi? Dobite delodajalca, ki je pripravljen nekaj časa posvetiti razgovoru z vami in čeprav morebiti ne ponuja konkretnega delovnega mesta, ste vzpostavili stik, ki ga lahko nadaljujete, ter hkrati pridobili informacije o podjetju, delovnem mestu, selekcijskih postopkih, morebitno novo ime za mreženje in podobno. Vse to vam lahko koristi pri nadaljnjem iskanju zaposlitve. V vseh primerih pa pridobite pomembno izkušnjo, ki z analizo poteka razgovora ponuja učno priložnost za prihodnje in omogoča razvijanje vaših komunikacijskih veščin. Če vas je strah, vadite s svojimi prijatelji ali družino tak razgovor. Začnete lahko pošiljati tudi elektronsko pošto, če vam je to lažje, čeprav so po navadi telefonski in osebni stiki učinkovitejši.

4.5.3 Zaposlitveni sejmi

Zaposlitveni sejmi predstavljajo odlično priložnost za:

- odkrivanje zaposlitvenih možnosti;
- zbiranje informacij o delodajalcih, njihovih organizacijah, poklicih, zahtevah delovnih mest, postopkih pridobivanja novih kadrov ipd.;
- mreženje in neposredne stike s potencialnimi delodajalci;
- razvijanje veščin komuniciranja z delodajalci, uspešne samopredstavitve in pridobivanje samozavesti;
- pridobivanje dodatnih informacij in znanj s pomočjo spremljevalnih dogodkov, kot so različna predavanja in delavnice na temo zaposlovanja, trga dela ipd.

Tudi če ne najdete ustreznega delodajalca oziroma delovnega mesta, je zaposlitveni sejem priložnost, da dobite informacije in izkušnje, ki vam lahko koristijo pri nadaljnjem iskanju zaposlitve.

Priprava na zaposlitveni sejem

Ker na zaposlitvenih sejmih sodeluje veliko različnih delodajalcev in ker veliko drugih iskalcev zaposlitve želi govoriti z delodajalci, je čas za razgovor s posameznim delodajalcem kratek, zato je potrebna priprava.

- Pripravite minuto ali dve dolgo predstavitev, ki zajema vaše izkušnje, izobrazbo, dosežke, prednosti, cilje idr.
- Raziščite delodajalce, ki bodo sodelovali na zaposlitvenem sejmju.
- Pripravite vprašanja, ki kažejo zanimanje in tudi vaše znanje o potencialnih delodajalcih.
- Pripravite več izvodov življenjepisa, ki prikazuje vaše kompetence, izkušnje, izobrazbo, in jih imejte s sabo.
- S sabo vzemite tudi beležko, pisalo, mapo za zbrane materiale, brošure.
- Izberite ustrezno obleko glede na želeno delovno mesto.

Med zaposlitvenim sejmom

Nekateri delodajalci opravljajo prve zaposlitvene razgovore že na samem sejmju, drugi si samo delajo seznam zainteresiranih kandidatov in pobirajo njihove prijave. Če uspete z njimi govoriti, je večja verjetnost, da si vas bodo zapomnili, kar je lahko prednost pred drugimi kandidati.

- Dejavno pristopite k delodajalcem, ne čakajte, da vas oni povabijo.
- Kratko se predstavite. Glejte v oči, pokažite prijaznost in zanimanje.
- Uporabite stike z delodajalci za to, da pridobite informacije, ki vam bodo pomagale izboljšati poznejšo prijavo ali povečale možnosti na morebitnem zaposlitvenem razgovoru.

- Pokažite svoje poznavanje organizacije.
- Jasno odgovarjajte na vprašanja.
- Pridobite imena ključnih oseb, ki opravljajo selekcijo v organizaciji, zberite vizitke.
- Zapišite si informacije, ki ste jih dobili.
- Ponudite svoje življenjepise potencialnim delodajalcem.
- Preverite, kakšni so naslednji koraki, na kakšen način je najbolje, da v prihodnje z njimi kontaktirate.
- Zahvalite se delodajalcem za dobljen material, brošure, informacije in čas, ki so vam ga namenili.
- Pozorni bodite na čas, ki ga porabite za posamezen razgovor. Uvidevni bodite tudi do drugih čakajočih.
- Pristopite k različnim delodajalcem. Organizacije ponujajo različna delovna mesta, npr. tudi zdravstvene ustanove zaposlujejo kadre z ekonomskega področja.

Po zaposlitvenem sejmju

- Pošljite zahvalno pismo tistim delodajalcem, ki vas zanimajo oziroma na drugačen način nadaljujte stik.
- Preglejte zbrane materiale in svoje zapiske. Razmislite, kako vam lahko pridobljene informacije in izkušnje pomagajo pri nadaljnjem iskanju zaposlitve.
- Če pošiljate prijavo in življenjepis, omenite, da ste se srečali z njihovim predstavnikom na zaposlitvenem sejmju, in vključite informacije, ki ste jih tam dobili.

VAJA

Udeležence vodimo skozi fazo Priprave na zaposlitveni sejem.

4.5.4 Drugi viri

Za odkrivanje zaposlitvenih možnosti in pridobivanje informacij v okviru priprave je smiselno uporabiti tudi druge vire, kot so:

- Časopisi: V njih najdete veliko informacij o trgu dela, trendih, podjetjih, morebitnem širjenju, novih storitvah in izdelkih idr. Izkoristite vse možnosti, ki vam jih ponujajo te informacije, npr. Projekt širjenja letališča ponuja zaposlitvene možnosti za najrazličnejše kadre.
- Strokovne revije: S članki pridobite dodatne informacije o delovnih procesih, delovnih mestih in nalogah, pridobite imena kontaktnih oseb, širite svoja znanja in kompetence. Veliko takšnega gradiva najdete v knjižnicah.
- Karierno središče: V njih najdete veliko virov za odkrivanje zaposlitvenih možnosti, kot so prosta delovna mesta, informacije o gibanjih na trgu dela, informacije o dejavnostih in delodajalcih, telefonske in poslovne imenike, opise poklicev ipd. Pomoč vam lahko nudijo tudi poklicni svetovalci. Preostala gradiva pa so zelo koristna tudi za celoten proces iskanja zaposlitve, ne le za odkrivanje zaposlitvenih možnosti.
- Telefonski in poslovni imeniki: Imeniki so koristni pri izdelavi seznama potencialnih delodajalcev. Poslovni imeniki (Kompas, Pirs idr.) pa ponujajo še dodatne informacije o posameznih podjetjih in ustanovah.
- Delavnice za učenje veščin vodenja kariere: Vključite se v delavnice za razvoj veščin iskanja

zaposlitve in vodenja kariere. Delavnice obravnavajo teme, kot so: Kje in kako iskati zaposlitev? Kako se uspešno predstaviti delodajalcu? Kako napisati vlogo in dober življenjepis? Kako se pripraviti na zaposlitveni razgovor? Katera so najpogostejša vprašanja, ki jih zastavijo delodajalci na zaposlitvenem razgovoru?

4.6 Uporaba interneta pri iskanju zaposlitve

Prioriteta	A
Čas trajanja	50 minut
Cilji	<p>Predstavitev:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblikovanje spletne podobe, • mreženje s pomočjo interneta. <p>Praktične vaje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • moj Google CV, • oblikovanje osebne predstavitve.
Metode	Razlaga, samostojno delo
Pripomočki	Računalniki s povezavo na internet, barvni papir, pisala

IZHODIŠČA

Internet postaja vse bolj učinkovito orodje za iskanje zaposlitve, saj s svojimi številnimi možnostmi uporabe razširi področje in načine vašega iskanja zaposlitve. Omogoča hitro in obsežno pridobivanje informacij o prostih delovnih mestih, učinkovito in ekonomično spremljanje razmer na trgu dela, hitro komunikacijo med delojemalcem in delodajalcem, mreženje (navezovanje stikov z delodajalci, zaposlenimi idr.), prebiranje nasvetov itn.

Preden začnete z aktivnim iskanjem zaposlitve prek interneta, poskrbite za svojo **spletno podobo**.

Oblikovanje spletne podobe

Izdelava prepričljive spletne podobe je prvi korak za uspešno iskanje zaposlitve prek interneta. Ta je namreč postal eden najpogostejših virov, ki jih delodajalci uporabljajo za preverjanje potencialnih kandidatov.

a) Poiščite se na iskalnikih:

- www.google.com
- www.yahoo.com
- www.bing.com
- www.najdi.si

VAJA

Na spletnih iskalnikih z iskalnim terminom vašega imena in priimka poiščite svojo spletno identiteto. Tako boste lahko hitro videli, kateri vaši podatki so na vpogled spletni javnosti.

Ko na spletnih iskalnikih iščete informacije, vam lahko pridejo prav naslednja priporočila:

- natančen izraz: z uporabo narekovajev in besedila med njimi vam bo iskalnik izpisal samo označeno besedno zvezo ali stavek (npr. »Ime in priimek«);
- izključene besede: z uporabo znaka - vam bo iskalnik izpisal rezultate, povezane s prvo besedo, iz prikaza pa bodo izključeni zadetki druge besede (npr. ekonomist – računovodja);
- podobne besede: če uporabite znak ~ pred posamezno besedo, vam bo iskalnik izpisal rezultate z želeno besedo in njenimi sinonimi (npr. vnos ~ zaposlitev vam bo izpisal informacije na temo zaposlitve, delo, zaposlovanje ipd.);
- uporaba besede OR/ALI: z uporabo besede OR (po slovensko ALI) iskalniku naročite iskanje po dveh ali več različnih vsebinah (npr. vnos kuhar ALI slaščičar vam bo izpisal informacije, ki zadevajo eno ali drugo besedo).

Kar boste na spletu našli o sebi, je vaš tako imenovan Google CV. Nekaj podobnega bo o vas našel tudi vaš potencialni delodajalec. Ga bo videno prepričalo, da ste pravi kandidat?

Zadetki na prvi strani iskalnika naj vas predstavljajo kot kompetentnega človeka. Pri večini to zagotovo ne bodo strokovni članki, ampak osebni profili na različnih socialnih medijih. Nič ni narobe, če se kot prvi zadetek na iskalni termin vašega imena in priimka pojavi povezava na vaš Facebook profil. Pomembno je, da je predstavitev zgledna in dovolj profesionalna, da bo delodajalec v vas prepoznal potencialnega kandidata za svoj delovni tim.

Neprimerne podatke (npr. vaše fotografije v neprimernih situacijah in pozah, komentarje na spletnih skupnostih, kot je npr. »danes popivamo«, članstvo v interesnih skupinah, kot je npr. »Skupina lenuhov« ipd.), ki jih na spletu najdete o sebi, izbrišite, preden bi vam utegnili škodovati.

Poiščite se tudi na spletnem iskalniku www.pipl.com, ki pri iskanju po osebnih podatkih preišče družbena omrežja, bloge, e-poštne naslove, dokumente ipd.

Lahko namestite tudi storitev »Google Alerts«, s katero boste dobili e-sporočilo vsakič, ko bo iskalni termin (npr. vaše ime in priimek) objavljen na internetu. www.google.com/alerts

b) Zgradite svojo spletno podobo

Če želite biti na trgu dela iskani, se potrudite, da ustvarite dobro podobo o samem sebi. Ta podoba mora biti takšna, da vas bo potencialni delodajalec prepoznal v množici drugih kot primerne kandidata. Svojo podobo gradite s spletno podobo ter tudi z vašim nastopom v živo, vašo osebnostjo, vrednotami, interesi, življenjepisom, izkušnjami itn. Gre torej za neke vrste osebni marketing.

Na spletu imate veliko možnosti za promoviranje samega sebe: npr. uporaba družbenih omrežij,

spletni CV (Portal Poiscidelo.si), Video CV (npr. YouTube), pisanje bloga, osebna spletna stran itn. Več o tem si lahko preberete v naslednjih poglavjih.

Na različnih spletnih omrežjih imate možnost, da oblikujete **kratko predstavitev** o sebi. Ta kratka predstavitev je velikokrat prva stvar, ki jo bodo zainteresirani delodajalci o vas prebrali. Priporočljivo je, da tako na spletnih omrežjih kot v predstavitvah v živo uporabljate **podobno** predstavitev, ki naj ne bo daljša od 30 sekund. Kratka predstavitev naj pokaže vašo kredibilnost in vzbudi radovednost.

Svojo osebno predstavitev lahko oblikujete tako, da:

- se predstavite in navedete svojo **izobrazbo in ali poklic, v katerem ste bili nazadnje zaposleni**;
- navedete svoje delovne **izkušnje** (tako formalne kot izkušnje pri honorarnem in prostovoljnem delu).

Ne pozabite napisati: Na katere delovne izkušnje v vašem življenju ste najbolj ponosi? Pri čem ste se izkazali v zadnji službi? Če ste iskalec prve zaposlitve, lahko poudarite vaše neformalno pridobljene izkušnje.

- Opredelite **kakšno zaposlitev iščete**. Bodite dovolj specifični, a pazite, da si ne boste zastavili preozko področje iskanja zaposlitve.

Razmislite tudi o naslednjih vprašanjih:

- Katere so vaše **lastnosti**?
Pomagate si lahko s samoocenjevalnimi vprašalniki na eSvetovanju (<https://esvetovanje.ess.gov.si/KaksenSem/>) ali povprašate vaše bližnje, kako vas vidijo.
- Kaj vas dela **posebne in unikatne**?
Pri oblikovanju predstavitve o samem sebi se izogibajte uporabi **preveč splošnih stavkov**, kot je npr. »Rada delam z ljudmi.« ali »Vidim se na vseh področjih.«.
Več o oblikovanju kratke predstavitve si lahko preberete v priročniku *Job Searching with Social Media for Dummies* (Literatura).

Mreženje z internetom

Z novimi tehnologijami se je razvilo veliko spletnih storitev, ki omogočajo povezovanje in komunikacijo z ljudmi, ki jih že poznate, ter mnogo lažje povezovanje z novimi ljudmi, ki se vam zdijo zanimivi.

Za mreženje prek interneta imate na voljo veliko možnosti:

- a) včlanite se v strokovna društva iz vašega področja dela ali področja dela, kjer iščete zaposlitev; Postanite aktiven član in se udeležujte srečanj društva, ki so odlična priložnost za navezovanje poslovnih stikov.
- b) sodelujte v **mailing listah, na forumih** ali v **klepetalnicah**;
Če ste član katere od mailing list, lahko s spremljanjem sporočil izveste za prosto delovno mesto. Forumi so po navadi specializirani za določeno področje zanimanja. Z iskalnikom poiščite forum, ki je namenjen ljudem z določenimi interesi ali znanji, ter dejavno sodelujete v razpravah. Obstajajo forumi, ki združujejo iskalce in ponudnike zaposlitve.

- naredite lastno **predstavitveno spletno stran**, na kateri navedete svoje sposobnosti, izkušnje in znanja, npr.:
 - www.anasluga.si
 - www.kristofz.com
 - www.urskapetric.com

Obstaja veliko podjetij, ki ponujajo postavljanje spletnih strani, z nekaj znanja pa se lahko tega lotite sami s pomočjo ustrezne literature, npr. s priročnikom *Hitri vodnik – oblikovanje spletnih strani* (Dodatna literatura).

- začnite pisati svoj **blog**, na katerem pišete **o svojih strokovnih znanjih in strasteh**. Tako imate večjo verjetnost, da boste postali zanimivi tudi morebitnim ponudnikom zaposlitve. Npr.:
 - <http://jagode-zavri.blogspot.com/>
 - <http://kandela.blog.siol.net/>
 - <http://irena.blog.siol.net/>
- ustvarite blog s tematiko iskanja zaposlitve. V blogih, katerih avtorji pišejo o iskanju zaposlitve, lahko preberete veliko informacij o iskanju zaposlitve, pisanju življenjepisov ter iskanju prostih delovnih mest na spletu in v drugih medijih. Npr.:
 - www.iskaleczaposlitveee.blogspot.com

Na spletu je kar nekaj strani, ki vam poleg drugih storitev nudijo tudi **kreiranje lastnega bloga**:

- Blog SiOL – <http://blog.siol.net>
 - Wordpress.com – <http://wordpress.com>
 - Blogger.com – www.blogger.com
 - Tumblr.com – www.tumblr.com
 - Weebly.com – www.weebly.com
 - Weblog.com – <http://weblog.com>
 - Sosblog.com – www.sosblog.com
- se pridružite spletnim družbenim omrežjem (Facebook, LinkedIn, Twitter, MySpace, YouTube ipd.)

4.7 Zaključek

Prioriteta	A
Čas trajanja	10 minut
Cilji	<ul style="list-style-type: none"> • Uresničitev pričakovanj. • Utrinki udeležencev na delavnico. • Zaključek.
Metode	Razgovor
Pripomočki	Razgovor

VSEBINA

Uporabimo flipchart iz točke 2. Pogovorimo se, v kašni meri smo dosegli pričakovanja udeležencev. S tem sistematiziramo in utrdimo obdelane teme.

Udeleženci na prazen list papirja napišejo mnenja o delavnici.

Udeležencem natisnemo ali po e-pošti pošljemo uporabne e-povezave, ki jih lahko uporabljajo pri iskanju zaposlitve (Priloge).

5. Viri

Kje in kako iščem zaposlitev. Dostopno na: www.ess.gov.si/_files/4340/kje_in_kako_iscem_zaposlitev.pdf

Iskanje zaposlitve s pomočjo interneta. Dostopno na: www.ess.gov.si/_files/4342/iskanje_zaposlitve_s_pomocjo_interneta.pdf

eSvetovanje: <https://esvetovanje.ess.gov.si/>

Spletna stran Zavoda RS za zaposlovanje: www.ess.gov.si/

6. Priloge

Viri informacij o trgu dela

- Statistični urad RS: www.stat.si
- Zavod RS za zaposlovanje: www.ess.gov.si/trg_dela
- eSvetovanje: <https://esvetovanje.ess.gov.si/>
- Urad za makroekonomske analize in razvoj: www.umar.gov.si/
- Gospodarska zbornica Slovenije: www.gzs.si

Možni viri iskanja delovnih mest na odprtem trgu dela:

- a) Zavod RS za zaposlovanje
www.ess.gov.si
- b) Agencije za zaposlovanje
- Adecco: www.adecco.si
 - Atama: www.atama.si
 - Axent: www.axent.si
 - Hill International: www.hill-int.si
 - Ki interim: www.interim.si
 - Kadis: <http://sl.kadis.si/domov>
 - M Servis: www.mservis.si
 - Manpower: www.manpower.si
 - Posavc: www.posavc.si
 - Profil: www.profil.si
 - Trenkwalder: www.trenkwalder.com/si/Podjetje.html
 - Trummer: www.trummer.eu
- c) Časopisi
Delo: <http://zaposlitev.delo.si/>
Dnevnik: <https://www.dnevnik.si/posel/zaposl>
Lokalni časopisi
- d) Zaposlitveni portali:
- Dela.si: www.dela.si
 - Moje delo: www.mojedelo.com
 - Moja zaposlitev: www.mojazaposlitev.si
 - Zaposlitev.net: www.zaposlitev.net/delo.php
 - Zaposlitev.ws: <http://zaposlitev.ws/delo>
- e) E-uprava
<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/>

f) Informacije o delodajalcih

Objave prostih delovnih mest **evropskih delodajalcev**, ki želijo zaposliti tujce – spletna stran EURES: <http://ec.europa.eu/eures>.

Spletne strani tujih zaposlitvenih portalov in agencij:

- www.monster.com
- www.the-network.com
- www.careerbuilder.com
- www.cercolavoro.com (Italija)
- www.stepstone.com
(Belgija, Danska, Nemčija, Francija, Luksemburg, Nizozemska, Avstrija, Švedska)
- www.totaljobs.com (Velika Britanija)
- www.cvonline.com/ (Estonija, Latvija, Litva)
- www.headhunter.ru (Rusija)
- www.posao.hr (Hrvaška)
- www.jobs.pl (Poljska)
- www.jobs.ie (Irska)
- www.insankaynaklari.com (Turčija)
- www.cyprusjobs.com (Ciper)

Informacije o delodajalcih najdete v poslovnih imenikih, časopisih, zbornikih, javnih objavah in spletnih straneh poklicnih združenj:

- BIZI (poslovni imenik) - www.bizi.si
- GZS (register podjetij) - www.gzs.si/register/iskanje.asp
- GZS (uvozno izvozni direktorij) - www.gzs.si/sloexport/default.asp
- PIRS - www.pirs.si
- IPIS - www.ipis.si
- Telefonski imenik Slovenije - www.itis.si
- Kompass - www.kompass-on.net

Informacije o podjetjih v tujini najdete na naslednjih spletnih straneh:

- www.vault.com
- www.careerbeam.com
- www.hoovers.com
- Europages - www.europages.com/sl
- WLW - www.wlw.si
- Avstrijske rumene strani - www.gelbeseiten.at
- Švicarski izvozni direktorij - www.osec.ch
- Nemški proizvajalci - branchenbuch.com
- Nemška podjetja (FLIX) - www.flix.de
- Nemške rumene strani - www.intersystems.de
- ABC (nizozemski, francoski in belgijski izvozniki) - www.abc-d.nl
- Rumene strani Italija - www.paginegialle.it
- Angleška podjetja - www.inbusiness.co.uk
- Španski proizvajalci - www.icex.es

Spletni iskalniki:

- www.google.com
- www.yahoo.com
- www.bing.com
- www.najdi.si

Primeri lastne **predstavitvene spletne strani**, na kateri navedete svoje sposobnosti, izkušnje in znanja, npr.:

- www.anasluga.si
- www.kristofz.com
- www.urskapetric.com

Primeri blogov:

- <http://jagode-zavri.blogspot.com/>
- <http://kandela.blog.siol.net/>
- <http://irena.blog.siol.net/>

Primeri blogov s tematiko iskanja zaposlitve:

- www.iskaleczaposlitveee.blogspot.com

Strani za kreiranje lastnega bloga:

- Blog SiOL - <http://blog.siol.net>
- Wordpress.com - <http://wordpress.com>
- Blogger.com - www.blogger.com
- Tumblr.com - www.tumblr.com
- Weebly.com - www.weebly.com
- Weblog.com - <http://weblog.com>
- Sosblog.com - www.sosblog.com

Spletna družbena omrežja

- Facebook - www.facebook.com
- LinkedIn - www.linkedin.com
- Twitter - www.twitter.com
- MySpace - www.myspace.com
- YouTube - www.youtube.com

